

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CLXV. De Saga innocentem denuntiante tanquam visum in
Conventu Sagarum nocturno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

TITULUS XXI.

De Sortilegiis.

DECISIO CLXV.

De Saga, innocentem denuntiante tanquam visum
in conventu Sagarum nocturno.

SPECIES FACIL.

Herluca de arte volandi per caminum diffamata, multisque iudiciis de commercio cum diabolo plurimum gravata, in carcerem abducta est, & post severam inquisitionem confessã est se sagam esse, & frequenter interfuisse Choreis nocturnis, ibique horrenda, præsertim carnis flagitia cum diabolo & aliis utriusque sexûs perpetrãsse. Inter alios etiam nominavit quendam virum Religiosum, virtute ac pietate non minus atque doctrinã conspicuum, Ordinis Regularis, Choro addicti, sapius tum in - tum extra torturam asseverans, ipsum à se visum esse non solum præsentem choreis nocturnis sub horam 12. noctis inchoatis, sed etiam ipsum tripudiãsse, & flagitia consueta perpetrãsse cum aliis & dæmonibus. Iudices hac denuntiatione attoniti monuerunt Superiorem Monasterii, ut huic vi-

ro invigilaret, & si ita videretur, in eundem etiam institueret specialem Inquisitionem. Superior initio conterritus, at, postquam audivit, qua nocte & quibus horis eum Saga vidisse se dicebat, animatus reposuit, calumniam hanc esse gravissimam, qua optimum virum & simul Religionem denigrare pessima fœmina intenderet, & purum putidum mendacium, eò quòd ipsemet, & totus Conventus, vidisset eundem Religiosum eadem nocte & horis præsentem in Choro Divinas cum cæteris Laudes decantãsse pro more suo perquam devotè. Igitur vel fœminam improbam malitiosè mentitam esse, vel per dæmonis præstigias imaginem viri representatam, non ipsum virum, vdisse necesse est. Reiplicabant Iudices, in dæmonis potestate non esse innocentes representare in tam fœdis & abominandis

R 2

con-

Conventibus. Sed quare, reposuit permiffa fapius esse & legatur & Superior, id possibile non fit, passim credatur? Ventiletur igitur & cum hæc & similia dæmoni à Deo discutiatur

QUÆSTIO.

An possint ope dæmonis in Conventibus Sagarum representari persone innocentes, que revera presentes non sunt?

Binsfeldius, quondam Trevirensis suffraganeus (quem Martinus del Rio in *disquisition. Magicar. l. 2. g. 12. n. 5.* vocat virum eruditionis egregiæ, nec minoris fidei, quàm dignitatis) in *tract. de confessionibus Maleficorum & Sagarum dubio 6.* & ultimo *versus finem operis* cum Jaquerio, Spinæo, Loyerio non quidem negat absolute id fieri posse, si nimirum Deus de extraordinaria sua potentia ob certum finem permetteret, negat tamen defacto & de via ordinaria id fieri posse. Favet ipsi laudatus P. del Rio, expertissimus in quæstionibus circa magiam tractandis & elucidandis Doctör, simulque piissimus, qui *loco cit.* se remittit ad Binsfeldium, addens, ad Dei providentiam pertinere, ut in innocentes nihil tale possit perfidia: si tamen ad tempus breve Deus aliquid simile permetteret, mox tamen dæmonis technas disjicere & innocentiam manifestare deberet, vel saltem foleret: id quod & Binsfeldius opinatur.

Argumenta eorum sunt hæc, I.

Quod nunquam factum est, neque fit secundum communem rerum cursum, nequaquam fieri posse, si ex facti contingentia sequantur incommoda, judicandum est: sed nunquam aut rarissime auditum est ex constantibus & perseverantibus confessionibus Maleficorum & Strigum, quod innocentes representati sint in talibus conventibus, imò semper experientia compertum est, ibi, si re ipsa non fuerunt presentes, à dæmone representatos esse solos nocentes, qui nempe rei fuerunt criminis magiæ & beneficii: Addit del Rio *lo. cit.* *Deum id* (ut dæmones assumpti innocentium figurâ in conventibus strigum compererent) *hactenus permiffisse sibi inauditum adduc in crimine magiæ, in quo pactum cum dæmone intercedit.*

2. Si Deus permetteret diabolo, ut representaret innocentes tanquam magos & Sagar, gravissimum immineret præjudicium & damnum rei publicæ, eò quod nò dissimarentur facile gravissimi viri, Episcopi, Religiosi, Judices, Principes &c. quibus

quibus velut fulcris innititur bonum Reipublicæ regimen, consequenter tanquam suspecti, vel perversi demonis asseclæ vilipenderentur, contemnerentur, fierent abominabiles, & ad regendam rempublicam inhabiles, nemôque ipsis pareret sive in Ecclesiasticis sive in politicis negotiis: ergo pertinet ad Providentiam Dei id impedire. Et ex hoc capite nunquam permittit Deus, ut dæmones è manibus Magistratûs semel captos hujus criminis reos eripiant liberando è carceribus, eximendo vinculis &c. vel ut omnes homines, præsertim probos, occidant, licet vel maximè vellent, & etiam ex sua natura possent &c.

3. Est communis persuasio hominum in omnium conscientiis radicata, quòd dæmon innocentes exhibere in Sagarum choro & choreis non possit; quis enim innocens angitur aut timet, ne à dæmone inter maleficos & sagas representetur? Sed tanta communis persuasio non fallit: ergo.

4. Si dæmon posset representare innocentes inter Maleficos & Sagas, seu in specie & figura maleficorum & strigum, etiam posset representare in specie & figura furum, fornicantium, adulterantium &c. seu ut fures, fornicatores, adulteros: sed hoc non est in potestate dæmonis propter gravissimam indè in rempublicam redundaturam incommoda; quivis enim de furto, adulterio &c. accusatus excipere & excusare se possit dicendo,

se culpâ vacare, diabolum assumptâ sui specie facinus patrâsse.

5. Dæmon ipse non appetit representare innocentes in conventibus Sagarum, cum ex SS. litteris perspectum habeat, Deum non permittere, ut electi tententur & vexentur nisi ad meritum, probationem, & bonum ipsorum: ergo.

Ad eò autem hæc me non movent ad assentiendum Binsfeldio, ut potius cum Austore *Cautiois Criminalis*, qui errores, in processibus contra Sagas à quibusdam Magistratibus ferè uno abhinc sæculo commissos cum ingenti strage innocentum egregiè non modò detexit, sed etiam castigavit & emendavit, contrarium amplectar, & viâ ordinariâ permitti à Deo posse dæmoni, ut saltem subinde in nocturnis magorum & sagarum conventibus per illusionem & præstigias exhibeat innocentes. Probat 1. Potest diabolus se transformare in Angelum Lucis, ut ait S. Paulus 2. Cor. 11. & est de fide. Imò id passim testantur vitæ Sanctorum & Sanctarum, quibus diabolus non solum in specie & figura Angeli, sed etiam ipsius Christi, & B. V. Mariæ apparuit, ut sæpe fuerit difficile fraudem agnoscere ac subinde & sæpius nec fuerit agnita: ergo & poterit apparere in forma & figura innocentium in choreis Sagarum, eosque ut tripudiantes exhibere; non enim apparet, cur hoc ipsi non æquè sit facilè, si Deus non impediat; nec apparet ex allatis argumentis, ut videbimus,

R 3

suffi.

sufficienter, cur Deus id permittere nequeat, præfertim quia

2. Id à dæmone jam sæpius factum, exempla demonstrant. Tale imprimis habemus in ipsa specie facti, in qua, ut physicè constat ex oculari Superioris & totius Conventus inspectione, Religiosus ille dicitur præfens fuisse Officio Divino decantando illis ipsis horis, quibus Saga in conventu suo eum se conspexisse assererat tripud autem; ergo vel ipsum fuisse duplicatum necesse est, quod efficere diabolus non potest utpote miraculum, ut nempe idem homo eodem tempore existeret realiter in diversis locis, vel revera non fuisse in conventu Sagarum, sed solum apparenter & repræsentativè. Plures alii, prorsus innocentes, præsertim Nobiles, & Principes, tam Ecclesiastici quàm Sæculares, illo tempore, quo ante sæculum circiter extraordinaria cum extraordinario rigore executio fuit facta contra Sagas & maleficos, fuerunt ab his denunciati tanquam visi in conventibus horum nefandorum hominum nocturnis, ut passim tum fuit divulgatum. Ego ipse memini, non semel mihi narratum esse, quòd quidam Princeps Ecclesiasticus, qui optimò zelò & intentione suas ditiones purgandi ab hac hominum face magno rigore persequeretur igne & ferro hoc hominum genus, & magnam eorum copiam in carceribus detinebat, ex Confessario suo percontatus sit, quot Sagarum denuntiationes sufficiant

ad hoc, ut quis apprehendi & in carcerem compingi tanquam magicus possit, & illo respondente, tum assertiones sufficere, Episcopus seu Princeps responderit, ergo jam pridem Reverentiam Vestram debuisse carceri mancipare, quia administratum jam decem confessa sunt & testata, quòd R. V. viderint in suis nocturnis choreis & convivis. Denuntiarunt igitur vel ex malitia, ut viros honestissimos in suspicionem traherent, & ipsa nitens haberentur, vel decet à diabolo eorum speciem assumere; quod potterius eò facilius credendum, quòd stygius alator, in omnem hominibus nocendi occasionem intensus, id omnino efficere possit, nisi specialiter à DEO impediatur; quia diabolus potest ita immutare phantasiam & sensum hominis, ut objectum appareat aliud, quàm sit, sicut contingit phrenesi, calida febri, vel mania laborantibus: dein potest diabolus cuicumque rei corpoream quamcunque formam corpoream circumponere, ut in ejus specie videatur. Unde

3. Dæmones vià ordinariā possunt assumere corpora, & in ipsis apparere hominibus: ergo & corpora innocentium, & in us apparere hominibus in perversorum conventibus. *Ant.* nemo facile negaverit, quia dæmones naturalia retinuerunt integra, sicut habent & retinent boni Angeli, de quibus ex S. Scriptura certum est, quòd in assumptis corporibus apparuerit hominibus, uti tres Angeli in valle

valle Mambre apparuerunt Abrahæ. Gen. 18. duo Angeli venientes Sodomam ad Loth. Gen. 19. imò & de dæmone constat ex SS. litteris; sic apparuit Evæ in Paradiso in forma serpentis, vel serpentem verum obsidens. Gen. 3. Christo in deserto, quem & ausus est tentare DEO permittente. Matth. 4. Similia reperiuntur plura in vitis Sanctorum, & non nisi temere negantur: *conseq.* fluit, quia vires naturales dæmoni relictas id non excedit: quamdiu ergo non concludenter probatur, Deum viâ ordinariâ id non permittere posse & spectatâ providentiâ Ordinariâ (quod probari non posse existimo) tenendum est, diabolum in corporibus assumptis posse apparere in specie & figura innocentium hominum in perverforum conventibus. Legimus quoque in vita Venerab. P. Dominici à Jesu Maria, diabolum hujus Sancti viri speciem assumpisse, ut in perniciem traheret morti quendam vicinum. Si Deus hoc potuit permittere, cur non & illud possit? Si Deus permisit sæpe longè graviora etiam contra innocentes, uti neces Martyrum, infanticidia à maleficis patrata, conculcationes &c. SS. reliquiarum, imò & hostiarum consecratarum etiam in conventibus Sagarum; cur non possit permittere, ut diabolus representet in suis sacris solennibus & nocturnis conventibus homines innocentes, ut noceat ipsis saltem in honore & fama, si aliter & in vita nocere nequeat, Deo non permittente? *Utrumque vero verum*

Argumenta in contrarium allata non admodum difficulter solvuntur. Ad 1. *N. Min.* Probatio hujus nimis est infirma, & suspectissima, imò ridicula utpote desumpta ex confessionibus Sagarum, & maleficorum, facis hominum vilissimæ, profligatissimæ, sceleratissimæ, nullius fidei & famæ, ac insuper à dæmone mendaciorum fabro instigatæ, qui hoc modo intendit innocentissimos perdere, & si hoc non obtineat apud prudentem Magistratum, saltem gravissimè lædat in honore & æstimatione multis admodum necessaria ad bene uti uterque fungendum officio. Multa hucusque facta sunt ac fieri possunt, quæ Martino Delrio sunt inaudita: mihi certè & multis aliis auditum est, dæmonem sæpius representare innocentes.

Ad 2. Imprimis *Neg. sequel.* gravissimi viri, qui aliunde sunt bonæ famæ, & integri viri, apud prudentes & æquos rerum æstimatores per hoc, quòd represententur à dæmone inter maleficos & Sagar, non diffamantur, nec fiunt inhabiles ad regendam rempublicam &c. quia sciunt artes & fraudes dæmonum, quibus nihil sit credendum; imprudentura verò & vecordium non curandum est judicium. Dein quare Deus non possit permittere, ut aliqui innocentes quandoque habeantur pro nocentibus, cum sæpe permiserit plurimos innocentes tanquam nocentes, & quidem etiam tanquam magiæ & maleficii reos occidi & Martyrionè crudelissi-

delissimò affici? cur non possit permittere Deus, ut innocentibus per huiusmodi representationem grave malum, saltem in honore & fama, nisi etiam in vita, inferatur, cum permittat dæmoni, ut sagas transferat de loco in locum ad nocendum innocentibus, ut ipsis subministrat venena & alia, quibus utuntur in maleficiis, ut excitent horribilas tempestates cum grandine fegetes devastante, fulmine ædificia, Ecclesias consumente &c.? An non etiam per hæc & similia graviter nocentur innocentibus, an non & reipublicæ non levia inde accersuntur incommoda? & tamen Deus potest & saepe solet permittere: cur non etiam illusorias innocentium representationes in conventibus Sagarum? Hoc est, inquit cum Binsfeldio, speciale privilegium amicorum & filiorum Dei, ut circa crimen tam atrox innocentes non pertrahantur in eandem massam cum nocentibus juxta promissionem in Psalmis factam: *quoniam in me speravit, liberabo eum; protegam eum, quoniam cognovit nomen meum* &c. Sic contra maleficos & maledicos defendit Deus Susannaam, S. Arhanasium, S. Sylvanum Epp. &c. Sed quæso te an tot Sancti Martyres, quorum etiam aliqui propter hoc ipsum crimen magiæ ipsis falso imputatum passi sunt mortem, licet revera passi sint propter Fidem Christianam, nam fuerunt amici & filii Dei? An ipse Christus non fuit amicus & filius Dei, & tamen permisit Deus, ut diffama-

retur tanquam dæmonium habens &c.? Rectè igitur concludo verbis P. Adami Tannerii: scilicet *DEUS tot alia, eaque immanissima scelera: idque iustissimis de causis permittit; & in solo hoc processu contra Sagas, signato quasi codicillo, sponsonem fecerit, non se permissurum, & innocentibus fiat iniuria.* Producatur iste codicillus; exhibeantur tabulæ: proferantur speciales Dei promissiones de hoc casu?

Ad 3. *N. Ma.* Communis persuasio, saltem defacto, & inter prudentes rerumque magis intelligentes est plane in contrarium; imò apud hos iam fuit illis temporibus, quibus tanto rigore & savitia procedebatur contra Sagas, & multi Judices seu exaltitia seu ex imperitia ad denuntiationes propter hoc delictum in carceribus existentium, & immanibus tormentis ad fatendum de se & de aliis coactarum personarum, statim alias & alias ad carceres & torturas abstrahi fecerunt, ubi tormentis adactæ, ut innocentes fuerint, confessa sunt crimen & ultimò supplicio affectæ: tunc temporis utique & merito timebant innocentissimi quique. Hodie autem non amplius timent, non quia putant, se à dæmone representari non posse in conventibus Sagarum, sed quia credunt, etsi fieret, id libi non obfuturum, eò quòd credunt, tam imprudentes & indiscretos Judices ad tribunalia hodie non amplius sedere, qui plus credituri sint nequam dæmonis mancipiis, quæ accuserent, & inter vivos esse asserant, quam integritati

morum quæ excuset. Dein quis inane surgens angitur aut timorem concipit, ne ea die à sagis incantetur aut maleficio affletur, ut perpetuò sit miser, licet non dubitet, Deum id posse permittere, licet ipse sit innocens? Ergo ex eo, quòd hodie innocentes non timeant, ne repræsententur à dæmone, malè inferitur, id à Deo non posse permitti.

Ad 4. *Neg. sequel. S. parit.* nam in nocturnis Sagarum conventibus, etiam juxta Adversarios, Diabolus agit & agere permittitur merum histrionem, qui meris larvis, spectris, illusionibus, & falsis imaginibus sagas & maleficos decipit, nunc in specie viri, mulieris, adolefcentis, virginis, nunc in specie hirci, leonis &c. assecularum oculis obliudit, jam facit, ut videantur sibi delicatè edere, bibere, cubare in lectis eburneis &c. cum tamen vescantur morticinis, camarinam ein stinckendes Wasser, potent, & sub patibulo quiescant, jam aliud & aliud inibi fictè gerit: quid mirum, si fides non habeatur, si inibi innocentes repræsentet? Econtra qui su-

rantur, homicidia, fornicationes, adulteria &c. committunt in alio quovis loco, nullis illusionibus & talibus phantasmatis obnoxio, & conspiciuntur hæc patrare, ineptus ac infusus foret Judex, qui suspicaretur, vel crederet afferenti, se talia non fecisse, sed diabolum in sua specie, nisi nimirum aliunde id credendi efficax haberet fundamentum.

Ad 5. Negatur, quòd dæmon non appetat; nunquid exquisitas infinitorum Martyrum pœnas, imò & necem promovit, non obstante, quòd seiverint, Deum non permittere, ut electi tententur & vexentur, nisi ad meritum, probationem, & bonum? hoc quidem dæmon non intendit, sed Dei bonitas facit, ut electis omnia cooperentur in bonum. An non & repræsentatio innocentium à Deo permitti potest in eorum meritum, probationem, & bonum, licet diabolus eam appetat & intendat in eorum malum? Infirma igitur sunt omnia Binsfeldii & assecularum argumenta.

